

УДК 539.3

П.В. Ясній¹, д-р. техн. наук., проф., С.С. Гомон², канд. техн. наук., доц.,
В.П. Дмитрук², канд. техн. наук., доц.

¹Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

²Національний університет водного господарства та природокористування, Україна

**ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ ПОВНИХ ДІАГРАМ ДЕФОРМУВАННЯ
ДЕРЕВИНИ ЯСЕНА ЗА ЖОРСТКОГО РЕЖИМУ НАВАНТАЖЕННЯ**

P. Yasniy, Dr. Sci., Prof., S. Gomon, Ph.D., Assoc. Prof., V. Dmitruk, Ph. D., Assoc. Prof.

**PECULIARITIES OF COMPLETE STRESS STRAIN CURVE OF ASH WOOD
UNDER STRAIN CONTROL TEST**

Експериментальні випробування деревини ясена проводилися на зразках розмірами 30x30x120мм суцільного перерізу за стандартної вологості 12% та віку деревини 60 років [1]. Дерев'яні зразки випробовувались на стиск вздовж волокон одноразовим короткочасним навантаженням за жорсткого режиму випробувань (з управлінням по переміщенню траверси) на сервогидравлічній випробувальній машині СТМ-100 [2] з автоматизованим управлінням і системою відбору даних.

За результатами експериментальних випробувань дев'яти зразків були побудовані повні діаграми деформування деревини ясена, також усереднена повна діаграма за (рис. 1), які характеризуються висхідною та спадною вітками. Зокрема, встановлено критичні деформації деревини ясена ($u=0,0061$) за відповідного максимального напруження 57,2 МПа.

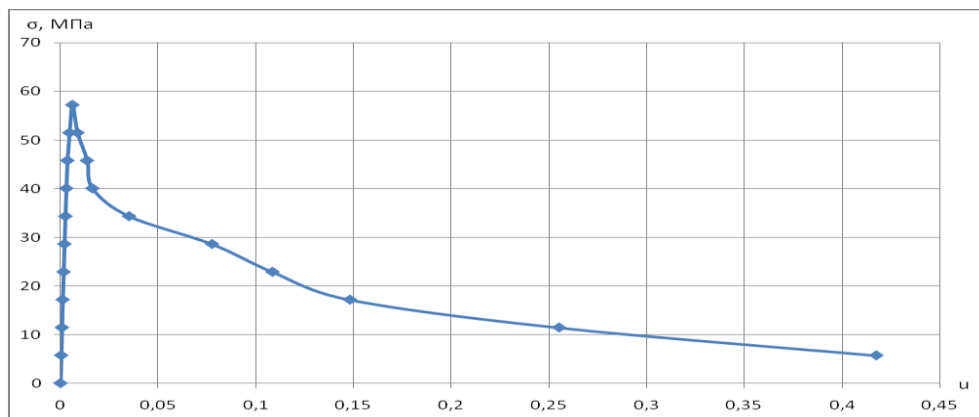

Рис. 1. Повна діаграма деформування деревини ясена

Перевагою вказаних діаграм є можливість опису механічної поведінки матеріалу на закритичній стадії деформування і встановлення додаткових характеристик, зокрема визначення граничної деформації, які є важливими для розрахунку дерев'яних конструкцій за деформаційною методикою.

Література

1. Гомон С.С., Гомон П.С. Побудова дійсних діаграм механічного стану деревини «σ-u» суцільного перерізу ялини та берези за жорсткого режиму випробувань.

Ресурсоекономні матеріали, конструкції, будівлі та споруди. Зб. наук. праць. Рівне: Вид-во НУВГП, 2020. Вип 38. С. 321-330.

2. Ясній П.В. Пластично деформовані матеріали: втома і тріщинотривкість: монографія. Львів: Світ, 1998. 292 с.